

נקודה שבועית

רעיון לשיח חינוכי חברתי מתוך הפרשה

פרשת שופטים

"כִּי תִצּוֹר אֶל עִיר יָמִים רַבִּים
לְהִלָּחֵם עֲלֶיהָ לְתַפְּשָׁהּ
לֹא תִשְׁחִית אֶת עֵצָהּ...
כִּי מִמֶּנּוּ תֹאכַל
וְאֵתוּ לֹא תִכְרֹת
כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה
לִבָּא מִפְּנִיךָ בַּמִּצּוֹר"

סבב שיתוף: בימים אלו התחלנו שנת לימודים. הדף שלנו עדיין חלק. העציץ שלנו עדיין ריק. אבל בואו ננסה להתבונן בעיני רוחנו קדימה, אל עוד מספר חודשים, מה נגלה שם?

נסו לחשוב, אילו זרעים נמצאים כעת בתוכם, והם עתידיים בסיעתא דשמיא לצמוח ולהתפתח השנה? באילו תחומים תתקדמו? באיזה נושאים תתפתחו? איך ייראה העציץ שלכם בעוד מספר חודשים? מה הייתם רוצים להצמיח?

סרטון: מזרע קטן לעץ גדול (<<קישור>>)

בואו נצפה בסרטון, ונכיר את תהליך הגידול של עצי יער. תוך כדי צפייה, נסו לזהות שלבים ופעולות בתהליך הגידול שמקבילים ומזכירים את תהליך הצמיחה של האדם.

סבב שיתוף: שתפו בנקודת דמיון אחת שראיתם בין העץ לאדם. (זרעים שונים, תנאים לגדילה, שלבים וכו')

סבב סיכום: הסרטון מסתיים בשאלה- במה תלוי אם העץ יצליח? כמובן, הכל תלוי בסיעתא דשמיא, וגם בהתנהגות של אנשים- "תן דעתך שלא תקלקל ותחריב את עולמי".
"כי האדם עץ השדה" - בואו נעביר את השאלה הזו אלינו. במה זה תלוי אם תצליחו השנה?

איך צומח אדם?

פתיח: עציץ עם אדמה ללא צמח.

ש. מה גדל בעציץ הזה?

ת. שום דבר

אכן. כרגע העציץ נראה ריק.

גם בעוד עשר דקות הוא יהיה ריק. ואולי גם מחר.

אבל בעוד כמה ימים ייתכן שיבצבץ פה עלה קטן.

ועוד שבועיים שלושה כבר נוכל לראות ממש גבעול...

ותוך כחודשיים שלושה, נראה שיח של עגבניות אדומות ובשלות. אז מה קרה? מה השתנה? מאיפה צמח השיח הזה? מסתבר שבתוך האדמה הזו טמונים זרעים. גרעיני עגבניה.

בשלב הזה לא רואים אותם. אבל הם כבר נמצאים שם בפנים, בעיצומו של התהליך. העגבניות עוד לא כאן בפועל, עוד לא רואים אותן, אבל הן כבר כאן בכוח.

מקור: בפרשת שופטים נאמר, שכאשר נלחמים נגד עיר, ועושים עליה מצור, אסור לכרות את עצי העיר. והפסוק מביא את המילים המפורסמות: "כי האדם עץ השדה".

על פי הפשט, הפסוק נאמר בתמיהה. וכי העץ הוא אדם? הרי הוא לא האויב, ולא מסכן אותך, ולכן אין סיבה להשחית אותו. אבל במדרש מובא כי מילים אלו- "כי האדם עץ השדה" רומזות גם על הדמיון הרב שיש בין האדם לבין הצומח.

גם בתהילים מדמה דוד המלך את הצדיק לעץ: "והיה כעץ שתול על פלגי מים".

שאלת מחשבה: במה דומים האדם והעץ?